

T.C.
TURGUTLU KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 13189392-100-E.17502044
Konu : İptal Kararı

19.09.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Manisa Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün "İptal Kararı" konulu 18/09/2019 tarih ve 641.04-E.17354445 sayılı yazısı ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.
Gereğini arz/rica ederim.

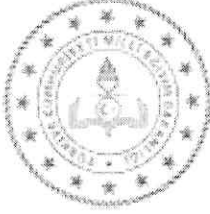
Baki ERDEM
Müdür a.
Şube Müdürü

Eki:

- 1-Yazı (2 Sayfa)
- 2-Mahkeme Kararı (9 Sayfa)

Dağıtım:

Resmi-Özel Tüm Lise ve Dengi Okul Müdürlüklerine
Mesleki ve Teknik Eğitim Şube Müdürlüğü
Din Öğretimi Şube Müdürlüğü
Hayat Boyu Öğrenme Şube Müdürlüğü
Özel Öğretim Kurumları Şube Müdürlüğü
Özel Eğitim ve Rehberlik Şube Müdürlüğü

T.C.
MANİSA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 63852065-641.04-E.17354445

18.09.2019

Konu: İptal Kararı

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği.
b) 10/09/2019 tarihli ve 75403665-641.04(2015/16265)-E.16529914 sayılı yazı.
c) Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 17/09/2019 tarihli ve 17198807 sayılı yazısı.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün ilgi (c) yazısında; "İlgi (a) Yönetmelik hakkında Davacı tarafından Bakanlığımız aleyhine açılan idari davada, Danıştay 8. Dairesince verilen 21.06.2019 tarihli ve E:2015/10326, K:2019/5903 sayılı iptal kararı 10.09.2019 tarihinde Bakanlığımıza tebliğ edilmiş olup temyiz süreci devam etmektedir" denilmektedir.

2577 Sayılı İdari Yargılama Usul Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrası; "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez" hükmüne yer vermiştir.

Bu nedenle ilgi (a) Yönetmeliğin;

Okul birincilerinin tespitine yönelik 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen "*Ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler ... okul birincisi olamaz* " ibaresinin mahkeme kararına bağlı olarak uygulanmaması hususunda,

Söz konusu değişikliklerin duyurulmasını ve gereğini rica ederim.

İsmail ÇETİN
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

Ek: Yazı

Dağıtım:

- 17 İlçe Kaymakamlığına (İlçe MEM)
- Mesleki ve Teknik Eğitim Şube Müdürlüğü
- Özel Öğretim Kurumları Şube Müdürlüğü
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- Din Öğretimi Şube Müdürlüğü
- Hayat Boyu Öğrenme Şube Müdürlüğü

Nişancı Paşa Mahallesi Atatürk Bulv. No : 36/A Şehzadeler/ MANİSA Ayrıntılı bilgi için irtibat : Orta Öğretim Bürosu
Telefon : (0236) 231 46 08 / 239 62 87 / 237 00 32 / 234 79 05 / 239 89 11 / 234 91 56 Faks: (0236) 231 12 51
e-posta : ortaogretim45@meb.gov.tr manisamem@meb.gov.tr Elektronik Ağ: <http://manisa.meb.gov.tr>

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden a9e9-2ee1-373b-8b67-2939 kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Sayı : 83203306-641.04-E.17198807
Konu : İptal Kararı

17.09.2019

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği.
b) 10/09/2019 tarihli ve 75403665-641.04(2015/16265)-E.16529914 sayılı yazı.

İlgi (a) Yönetmelik hakkında Davacı tarafından Bakanlığımız aleyhine açılan idari davada, Danıştay 8. Dairesince verilen 21.06.2019 tarihli ve E:2015/10326, K:2019/5903 sayılı iptal kararı 10.09.2019 tarihinde Bakanlığımıza tebliğ edilmiş olup temyiz süreci devam etmektedir.

2577 Sayılı İdari Yargılama Usul Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrası; "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez" hükmüne yer vermiştir.

Bu nedenle ilgi (a) Yönetmeliğin;

Okul birincilerinin tespitine yönelik 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen "*Ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler ... okul birincisi olamaz* " ibaresinin mahkeme kararına bağlı olarak uygulanmaması hususunda,

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Yusuf BÜYÜK
Bakan a.
Genel Müdür

Ek: Mahkeme Kararı (10 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

- B Planı

Bilgi:

- Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne

- Öğrenci İşleri ve Sosyal Etkinlikler Daire Başkanlığına

15/16265
MÜRER

DAVACI : Eda EKER

Fevzi Çakmak Mah. Tunca Sok. No:2 İç Kapı No:2
İlkadım/SAMSUN

DAVALILAR : 1- Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

VEKİLİ : Av. Kubilay MAVİLİ - (Aynı adreste)

VEKİLİ : Av. Sade ÜSTÜN TUĞ - (Aynı adreste)

DAVANIN KONUSU :

1. Davacının okul birincisi olarak kabul edilemeyeceğine ilişkin Samsun Valiliği Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü'nün 26.6.2015 tarih ve 551 sayılı işlemi ile;

2. Anılan işlemin dayanağı olan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 64. maddesinin 1. fıkrasının iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDIALARI :

Davacı tarafından; okul birinciliğinden dolayı sınavsız geçiş hakkının bulunduğu ancak okul bitiminde 36 iş günü boyunca yapmak zorunda olduğu zorunlu stajı tamamlamadığı gerekçesiyle okul birinciliğinin kendisinden sonraki puana sahip olan ve staj zorunluluğu bulunmayan başka bir öğrenciye verildiği, bu durumun eğitimde fırsat eşitliğine ve eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği, kazanılmış haklarının ihlal edildiği ileri sürülmektedir.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN SAVUNMASI :

Davalı idare tarafından; Avrupa Birliği'nin 2005/36/EC sayılı Yönergesi gereğince hemşirelik mezunlarının Avrupa Birliği üyesi ülkelerde tanınmaları ve mesleklerini icra edebilmeleri için asgari eğitim koşulunun olarak hemşirelik eğitiminin en az 4 yıl veya 4600 saat teorik ve klinik eğitimi kapsadığı, uluslararası normlar ile Sağlık Bakanlığı'nın ilgili mevzuatı doğrultusunda hazırlanan programda hemşirelik alanında öğrenim gören 11 ve 12. Sınıf öğrencilerinin öğretim programında yer alan 4600 saat teorik ve klinik eğitimlerini tamamlamaları için yaz uygulaması yapmaları gerektiği, bu sebeple öğrencilerin mezuniyetlerinin ders kesiminde değil yaz uygulaması sonunda tamamlandığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

SAMSUN VALİLİĞİ'NİN SAVUNMASI:

Davalı idare tarafından; davacının kazanılmış hakkının ihlal edilmediği, dava konusu Yönetmelik hükmünde ve bireysel işlemede hukuka aykırılık olmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : Handan Nalan ERMAN

DÜŞÜNCE :

Dava konusu işlemlerin iptal edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI : Melek Şendil YAN

DÜŞÜNCE :

Dava, Samsun İli Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi hemşirelik bölümü derece listesinde birinci sırada yer alan davacının, zorunlu yaz stajını tamamlamadığından bahisle okul birincisi olarak kabul edilmemesine ilişkin işlemin ve bu işlemin dayanağı Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 64. maddesinin 1. fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

Davacı tarafından, Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasının iptali istenilmiş ise de; dava dilekçesi ve dava konusu işlemin tesis edilme gerekçesi incelendiğinde istemin, bu fıkrada yer alan "Ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler...okul birincisi olamaz." kısmına yönelik olduğu anlaşıldığından inceleme ve değerlendirme bu doğrultuda yapılacaktır.

Anayasanın " Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42. maddesinde, kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı kurala bağlanmıştır. Bu madde ile eğitim ve öğrenimin genelliği ilkesi benimsenerek, birey açısından bir hak, Devletinde asli görevi olduğu belirlenmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Ek 1 Nolu Protokolünün "Eğitim Hakkı " başlıklı 2. Maddesinde de benzer nitelikte bir düzenleme yer almaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 6. maddesinde; fertlerin, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yönlendirilerek yetiştirilecekleri, Milli eğitim sisteminin, her bakımdan, bu yönlendirmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenleneceği, yönlendirmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılacağı hükme bağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim, Kurumları Yönetmeliğinin "Okul birincilerinin tespiti" başlıklı 64. maddesinin 1. fıkrasında; "Ders kesiminde, okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenci öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edilir. Ancak, bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrencilerle davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş öğrenciler okul birincisi olamaz." düzenlemesi yer almaktadır.

Maddenin devamı fıkralarında mezuniyet puanlarının eşit olması halinde okul birincilerinin nasıl tespit edileceği düzenlenmiş; 8. fıkrasında da, okul birincilerinin okul müdürlüğünce zamanında doğrudan Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığına bildirileceği kurala bağlanmıştır.

Yukarıda aktarılan yasal düzenleme ile ortaya konulduğu üzere, Milli eğitim sistemimizin amaçlarından biri de, başarının tespitinde adil ve objektif bir değerlendirme yapılarak öğrencilerin, bu tespite dayalı olarak kendilerine en uygun öğrenim kurumlarına yönlendirilerek daha başarılı

olma yolunda motivasyonlarının artırılmasıdır. Bu yasal kurallara dayanan Yönetmeliğindeki yasal kuralın amacı ve öngörüsünü gerçekleştirecek doğrultuda düzenlemeler içermesi gerekmektedir.

Nitekim, üniversiteye yerleştirmede okul birincilerine kontenjan ayrılmasını öngören 2547 sayılı Kanun hükmü ile de, eğitim hayatı boyunca elde edilen başarının bir anlamda ödüllendirilmesi ve devamının sağlanması amacıyla yönelik bir hak sağlayan düzenleme yapılmıştır. Böylece, 1739 sayılı yasanın öngörüsü ve amacı, bir başka yasal düzenlemede de tanınmış bir hak olarak yerini almıştır. Bu düzenlemeler, eğitim ve öğretimin, başarılı bir şekilde devamlılığının sağlanmasını amaçladığı gibi eğitim ve öğretimin bireysel olduğu kadar toplumsal kazanım ve sonuçlar yaratacağı kabulüne de dayanmaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin mesleki bilgi, beceri ve birikimi artırmaya yönelik olarak yapılmasının zorunlu olduğunu belirlediği stajın ve esaslarının düzenlendiği 126. maddesinde, stajın öğrenim süresi içerisinde yaptırılması gerektiği; 132. maddesinde, stajın okul müdürlüklerince planlandığı, yarıyıl ve yaz tatillerinde yaptırılmasının esas olduğu, ancak stajı eksik olduğu için okuldan mezun olamayanların stajını ders yılı içinde yapabileceği; 133. maddesinde, stajda başarılı ya da başarısız olma durumunun nasıl belirleneceği düzenlenmiş, stajda başarısız olma durumunda bir üst sınıfa devam etmeye engel olduğuna dair bir belirleme yapılmamışken, sınıf tekrarı durumunda olanların başarılı oldukları stajı tekrarlamayacaklarına işaret edilmiştir. Yönetmeliğin 69. maddesinde ise öğrencilerin başarı durumlarına göre diploma düzenleme tarihleri belirlenmiş, bütün derslerden başarılı olunmasına rağmen stajını tamamlayanlara diploma düzenlenmeyeceği, stajını ders yılı bitiminden sonra tamamlayan öğrenciler için stajın sona erdiği tarihin diploma tarihi olarak yazılacağı öngörülmüştür.

Dava konusu Yönetmelikte yer alan kuralı bir bütün olarak değerlendirildiğinde, eğitim müfredatında yer alan derslerden edinilen başarının değerlendirilmesi ile stajın değerlendirme yöntemlerinin birbirinden bağımsız kılındığı anlaşılmaktadır. Staj sonucu öğrencilerin elde ettiği değerlendirme puanının, derslerden elde ettiği başarı puanı üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır. Nitekim, yıl sonu başarı puanının nasıl belirleneceğini düzenleyen 53. maddede, işletmelerde alınan beceri eğitimi sonrası yapılan beceri sınavı sonucu alınan puan, yıl sonu başarı puanı içinde değerlendirilirken, staja ilişkin bir belirleme bu maddede de yer almamıştır. Mezuniyet puanları da yıl sonu başarı puanları esas alınarak belirlenmektedir.

Bu açıklamalar karşısında, mezuniyet puanının belirlenmesine bir etkisi bulunmayan, okul idarelerince öğrenim süresi içinde ve mezuniyete etkisi olmayacak şekilde planlanması gerekliliği de belirlenen stajın, tamamlanmamış olmasının doğurduğu tek sonuç diplomanın stajın tamamlandığı tarihte düzenlenmesidir.

Dava konusu Yönetmelik maddesi bu açıklamaların ışığı altında değerlendirildiğinde, mezuniyet puanı itibarıyla okul birincisi olmaya hak kazanmış olanların, stajını tamamlamadığı gerekçesiyle bu haktan yararlandırılmayarak mağdur edilmesi sonucunu doğuran düzenlemenin hukuka ve hakkaniyete, yasanın öngörüsü ve amacına uyarlık taşımadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Kaldı ki, ders kesim tarihinden sonra yapılması öngörülmüş ve planlanmış olan stajın mezuniyet puanının belirlendiği tarihte ilgili öğrenci tarafından tamamlanması fiilen ve hukuken mümkün olmadığı halde bu durumun öğrencinin ders kesim tarihi itibarıyla elde ettiği başarıyı

ortadan kaldıracak şekilde düzenlenmesi ve yorumlanmasının, stajın planlarına usulüne uygun olarak okul idarelerinin yetki ve sorumluluğunu belirleyen kurallar birlikte değerlendirildiğinde Yönetmeliğin kendi içerisinde bir çelişki yaratmasına sebebiyet vereceğide açıktır.

Öte yandan, davalı idarece, özellikle hemşirelik alanında öğrenim gören öğrencilerin zorunlu yaz stajını ders kesim tarihi itibarıyla tamamlamaları mümkün olmadığından diploma düzenlenmediği için okul birinciliklerinin ÖSYM'ne bildirilmemesi gerektiği iddia edilmiş olduğundan bu noktada üniversitelere yerleştirme işlemlerinin hukuki ve fiili sistematığının incelenmesi gerekli görülmüştür. Üniversitelere yerleştirme sınavlarına, yalnızca orta öğretim kurumlarından mezun olmuş ve diploma sahibi olanların değil orta öğretim kurumlarının son sınıfında öğrenim görmeye devam edenlerinde katılımı sağlandığından bunun doğal ve zorunlu bir sonucu olarak, sınav sonucu alınan puanlarla her hangi bir yüksek öğretim programına yerleştirilmek için tercih yapma aşamasına gelenlerden mezuniyet koşulu da aranmamaktadır. İlgililerin, öğrenim gördüğü kurumdaki mezun olduğunu ve bir üst öğretime devam etme hakkı kazandığını belgeleyen diplomanın, yerleştirilme hakkı kazandığı yüksek öğretim kurumuna kayıt yaptırma aşamasında ibrazı zorunlu kılınmıştır. Böylece, sınava girme hakkı tanınmış olan son sınıf öğrencilerinin, ders kesimi ve yerleştirme işlemlerinin yapıldığı tarihler itibarıyla mezuniyet koşulunu sağlayamamış olma ihtimali dikkate alınarak mezuniyet koşulunun kayıt tarihinde sağlanması öngörülerek sınav sistematığına ilişkin süreç bu şekilde sonuçlandırılmaktadır. Bu şekilde, son sınıf öğrencileri açısından bir hak kaybı yaratılmaması amaçlanmış ve sağlanmıştır. Kaldı ki, ÖSYM tarafından her yıl yayınlanan üniversiteye yerleştirme kılavuzlarının incelenmesinden de, yerleştirdikleri üniversitelere çeşitli sebeplerle kayıt yaptıramayanlardan boş kalan kontenjanlara ek yerleştirme yapılacağı ve başkaları açısından da her hangi bir hak kaybı yaratılmayacağı anlaşılmaktadır. Bu durumda, okul birincisi olarak ÖSYM'ne bildirilmiş olanların yerleştirmeyi hak kazandığı üniversiteye kayıt tarihinde diploma sahibi olması gerekmekte olup, bu tarihte stajını tamamlayarak diploma almaya hak kazanmamış olması halinde kayıt yaptıramayacak ve bu haktan başka birisi yararlanacağından davalı idarenin bu iddiasının hukukten geçerli ve kabul edilebilir bir dayanağı bulunmamaktadır.

Bu nedenle, okul birincisi olduğu halde ders kesim tarihi itibarıyla diploma alamadığı için ÖSYM'ne bildirilmeyen öğrencilerin, Anayasamızda ve tarafı olduğumuz sözleşmelerde güvence altına alınmış olan eğitim-öğretim hakkının dolaylı olarak ihlal edildiği açıktır.

Bu açıklamalar karşısında davacı hakkında tesis olunan işlemde de hukuka ve mevzuata uyarık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin 64.maddesinin 1.fıkrasının "Ancak, bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler.....okul birincisi olamaz." cümlesinin ve davacı hakkında tesis olunan işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

Dava; Samsun İli Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi hemşirelik bölümü öğrenci listesinde birinci sırada yer alan davacının, zorunlu yaz stajını tamamlamadığından bahsiyle okulu birincisi olarak kabul edilmemesine ilişkin Samsun Valiliği Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü'nün 28.6.2015 tarih ve 551 sayılı işlemi ve bu işlemin dayanağı Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 64. maddesinin 1. fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

Her ne kadar davacı tarafından dava konusu edilen Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasının tamamı dava konusu edilmiş ise de; dava konusu edilen bireysel işlemde davacının bütün derslerinde başarılı olmasına rağmen okul müdürlüğünce okul birincisi olarak kabul edilememesi gerekçesinin yaz stajını tamamlamaması olduğu ve dava dilekçesinde davacının hukuka aykırılık iddialarının "Ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler...okul birincisi olamaz." kısmına yönelik olduğu anlaşıldığından hukuki denetim bu kısım ile sınırlı olarak yapılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

ESAS YÖNÜNDEN:

İlgili Mevzuat:

Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42. maddesinde, kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmayacağı kurala bağlanmıştır. Bu madde ile eğitim ve öğrenimin genelliği ilkesi benimsenerek, eğitim ve öğretimin birey açısından bir hak, Devletin de asli görevi olduğu belirlenmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Ek 1 Nolu Protokolünün "Eğitim Hakkı" başlıklı 2. maddesinde de benzer nitelikte bir düzenleme yer almaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 6. maddesinde; fertlerin, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yönlendirilerek yetiştirilecekleri, milli eğitim sisteminin, her bakımdan, bu yönlendirmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenleneceği, yönlendirmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metodlarından yararlanılacağı kuralına yer verilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 45. maddesinde; yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemlerinin imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirleri almak kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılacağı, yükseköğretim kurumlarına esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî sınavlarla gireceği, yerleştirme puanlarının hesaplanmasında adayların ortaöğretim başarılarının dikkate alınacağı, ortaöğretim bitirme başarı notlarının en küçüğü ikiyüzlü, en büyüğü beşyüz olmak üzere ortaöğretim başarı puanına dönüştürüleceği, ortaöğretim başarı puanının yüzde onikisinin yerleştirme puanı hesaplanırken merkezî sınavdan alınan puana ekleneceği, ortaöğretim

kurumlarını birincilik ile bitiren adaylar için mevcut kontenjanların yanı sıra Yükseköğretim Kurulu kararı ile ayrı kontenjanlar belirlenebileceği hükmüne bağlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 64. maddesinin "(1) (Değişik: 13/09/2014- 29118 RG) Ders kesiminde, okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenci öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edilir. Ancak, bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler, davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş öğrenciler ile mezun olduğu ders yılının tamamını bulunduğu okulda okumayan öğrenciler okul birincisi olamaz.", (2) Mezuniyet puanlarının eşit olması hâlinde son sınıf yılsonu başarı puanı yüksek olan öğrenci okul birincisi seçilir. (3) Eşitlik bozulmadığı takdirde, bir alt sınıftan başlanarak geriye doğru eşitlik bozuluncaya kadar öğrencilerin yılsonu başarı puanları incelenerek okul birincisi tespit edilir. (4) Bu şekilde de eşitlik bozulmuyorsa son ders yılından başlanarak derslerin yılsonu puanlarına esas olan dönem puanlarının aritmetik ortalamasının ağırlıklı ortalaması alınır. (5) Bu değerlendirme sonunda da eşitliğin bozulmaması hâlinde ilgili öğrenci ve velilerin de katılımıyla öğretmenler kurulunda kura çekilerek okul birincisi tespit edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu edilen Yönetmelik maddesinde 01/09/2018 tarihli ve 30522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 28. maddesi ile değişiklik yapıldığı görülmüştür. Anılan maddenin son halinde ders kesiminde, dört yıllık eğitim ve öğretim yılına ait mezuniyet puanı en yüksek olan öğrencinin öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edileceği, ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanların, mezun olduğu ders yılının tamamını bulunduğu okulda okumayan öğrencilerin okul birincisi olamayacağı düzenlemesine yer verildiği, dolayısıyla iş bu davanın konusu olan derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanların okul birincisi olamayacağına ilişkin düzenlemenin devam ettiği anlaşılmış olup dava konusu düzenleme yönünden hukuki denetim yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler...okul birincisi olamaz." ibaresinin incelenmesi;

Yukarıda aktarılan yasal düzenleme ile ortaya konulduğu üzere, milli eğitim sistemimizin amaçlarından biri de, başarının tespitinde adil ve objektif bir değerlendirme yapılarak öğrencilerin, bu tespite dayalı olarak kendilerine en uygun öğrenim kurumlarına yönlendirilerek daha başarılı olma yolunda motivasyonlarının artırılmasıdır. Bu yasal kurallara dayanan Yönetmeliğin de yasal kuralın amacı ve öngörüsünü gerçekleştirecek doğrultuda düzenlemeler içermesi gerekmektedir.

Nitekim, yükseköğretime girişte okul birincilerine kontenjan ayrılmasını öngören 2547 sayılı Kanun hükmü ile de, eğitim hayatı boyunca elde edilen başarının bir anlamda ödüllendirilmesi ve

devamının sağlanması amacıyla yönelik hak sağlayan bir düzenleme yapılmıştır. Böylece, sayılı Kanun'un öngörüsü ve amacı, bir başka yasal düzenlemede de tanınmış bir hak olarak yerini almıştır. Bu düzenlemeler, eğitim ve öğretimin, başarılı bir şekilde devamlılığının sağlanmasını amaçladığı gibi eğitim ve öğretimin bireysel olduğu kadar toplumsal kazanım ve sonuçlar yaratacağı kabulüne de dayanmaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin davanın açıldığı tarih itibarıyla yürürlükte olan haliyle; mesleki bilgi, beceri ve birikimi artırmaya yönelik olarak yapılmasının zorunlu olduğunu belirlediği stajın ve esaslarının düzenlendiği 126. maddesinde, stajın öğrenim süresi içerisinde yaptırılması gerektiği; 132. maddesinde, stajın okul müdürlüklerince planlandığı, yarıyıl ve yaz tatillerinde yaptırılmasının esas olduğu, ancak stajı eksik olduğu için okuldan mezun olamayanların stajını ders yılı içinde yapabileceği; 133. maddesinde, stajda başarılı ya da başarısız olma durumunun nasıl belirleneceği düzenlenmiş, stajda başarısız olma durumunun bir üst sınıfa geçişe engel olduğuna dair bir belirleme yapılmamışken, sınıf tekrarı durumunda olanların başarılı oldukları stajı tekrarlamayacaklarına işaret edilmiştir. Yönetmeliğin 69. maddesinde ise, öğrencilerin başarı durumlarına göre diploma düzenleme tarihleri belirlenmiş, bütün derslerden başarılı olunmasına rağmen stajını tamamlamayanlara diploma düzenlenmeyeceği, stajını ders yılı bitiminden sonra tamamlayan öğrenciler için stajın sona erdiği tarihin diploma tarihi olarak yazılacağı öngörülmüştür.

Dava konusu Yönetmelikte yer alan kurallar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, eğitim müfredatında yer alan derslerden edinilen başarının değerlendirilmesi ile stajın değerlendirme yöntemlerinin birbirinden bağımsız kılındığı anlaşılmaktadır. Staj sonucu öğrencilerin elde ettiği değerlendirme puanının, derslerden elde ettiği başarı puanı üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır. Nitekim, yılsonu başarı puanının nasıl belirleneceğini düzenleyen 53. maddede, işletmelerde alınan beceri eğitimi sonrası yapılan beceri sınavı sonucu alınan puan, yılsonu başarı puanının belirlenmesinde dikkate alınırken, staja ilişkin bir belirleme bu maddede de yer almamıştır. Diğer yandan, Yönetmeliğin 55. maddesi uyarınca mezuniyet puanları da yılsonu başarı puanları esas alınarak belirlenmektedir.

Bu açıklamalar karşısında, mezuniyet puanının belirlenmesine bir etkisi bulunmayan, okul idarelerince öğrenim süresi içinde ve mezuniyete etkisi olmayacak şekilde planlanması gereken stajın, tamamlanmamasının ya da geç tamamlanmasının etkisi olduğu tek husus diplomanın düzenleme tarihidir.

Dava konusu Yönetmelik hükmü bu açıklamaların ışığı altında değerlendirildiğinde, mezuniyet puanı itibarıyla okul birincisi olmaya hak kazanmış olanların, stajını tamamlamadığından bahisle bu haktan yararlandırılmayarak mağdur edilmesi sonucunu doğuran düzenlemenin hukuka ve hakkaniyete, yasanın öngörüsü ve amacına uyarlık taşımadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Kaldı ki, ders kesim tarihinden sonra yapılması öngörülmüş ve planlanmış olan stajın mezuniyet puanının belirlendiği tarihte ilgili öğrenci tarafından tamamlanması fiilen ve hukuken mümkün olmadığından, bu durumun öğrencinin ders kesim tarihi itibarıyla elde ettiği başarıyı ortadan kaldıracak şekilde düzenlenmesi ve yorumlanmasının, stajın planlama usulü ve okul idarelerinin yetki ve sorumluluğunu belirleyen kurallar birlikte değerlendirildiğinde Yönetmeliğin kendi içerisinde bir çelişki yaratmasına sebebiyet vereceği de açıktır.

Öte yandan, davalı idarece, özellikle Sağlık Meslek Lisesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin zorunlu yaz stajını ders kesim tarihi itibarıyla tamamlamaları ve adlarına diploma düzenlenmesi mümkün olmadığından okul birinciliğinde değerlendirilmemeleri gerektiği belirtildiğinden, bu noktada yükseköğretime girişte ortaöğretim diplomasının etkisinin ortaya konulabilmesi adına yükseköğretime yerleştirme işlemlerinin hukuki ve fiili sistematığının incelenmesi gerekli görülmüştür.

Yükseköğretime yerleştirme sınavlarına, yalnızca ortaöğretim kurumlarından mezun olmuş ve diploma sahibi olanların değil ortaöğretim kurumlarının son sınıfında öğrenim görmeye devam edenlerin de katılımı sağlandığından, bunun doğal ve zorunlu bir sonucu olarak, sınav sonucu alınan puanlarla herhangi bir yükseköğretim programına yerleştirilmek için tercih yapma aşamasına gelenlerden mezuniyet koşulu da aranmamaktadır. İlgililerin, öğrenim gördüğü kurumdan mezun olduğunu ve bir üst öğrenime devam etme hakkı kazandığını belgeleyen diplomanın, yerleştirilme hakkı kazandığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırma aşamasında ibrazı zorunlu kılınmıştır. Böylece, sınava girme hakkı tanınmış olan son sınıf öğrencilerinin, ders kesimi ve yerleştirme işlemlerinin yapıldığı tarihler itibarıyla mezuniyet koşulunu sağlayamamış olma ihtimali dikkate alınarak mezuniyet koşulunun kayıt tarihinde sağlanması öngörülerek, muhtemel hak kayıplarının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Kaldı ki, ÖSYM tarafından her yıl yayımlanan yükseköğretime yerleştirme kılavuzlarının incelenmesinden, yerleştirildikleri programlara çeşitli sebeplerle kayıt yaptıramayanlar nedeniyle boş kalan kontenjanlara ek yerleştirme yapılacağı ve diğer öğrenciler açısından da herhangi bir hak kaybı meydana gelmeyeceği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, okul birincisi olarak ÖSYM'ye bildirilmiş olanların yerleştirilmeyi hak kazandığı yükseköğretim programına kayıt tarihinde diploma sahibi olması gerekmekte olup, ilgilinin bu tarihte stajını tamamlayarak diploma almaya hak kazanamaması halinde söz konusu programa kayıt yaptıramayacağı ve bu haktan başka bir öğrencinin yararlanacağı açık olduğundan davalı idarenin bu iddiasının hukuken geçerli ve kabul edilebilir bir dayanağı bulunmamaktadır.

Bu durumda, okul birincisi olduğu halde ders kesim tarihi itibarıyla stajını tamamlamadığından bahisle ÖSYM'ye bildirilmeyen öğrencilerin, Anayasa ve tarafı olduğumuz sözleşmeler ile güvence altına alınmış olan eğitim ve öğrenim hakkının ihlal edileceği sonucuna

Davacının okul birincisi olarak kabul edilemeyeceğine ilişkin Samsun Valiliği Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü'nün 26.6.2015 tarih ve 551 sayılı işlemi yönünden;

Anılan işleme baktığımızda; davacının okul birinciliği hakkındaki 26/06/2015 tarihli ve 200/1834 sayılı başvurusu üzerine okul müdürlüğünce verilen cevapta davacının 2014-2015 öğretim yılı sonu itibariyle 12. sınıflar içerisinde 4 yıllık ortaöğretim başarı puanı ortalaması baz alındığında 90,85 not ortalamasıyla okul birincisi olduğu ancak yaz stajını tamamladığında en erken 05/08/2015 tarihinde mezun sayılacağından Yönetmeliğin 64. maddesi gereğince okul birincisi olarak kabul edilemeyeceği hususlarına yer verildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen gerekçeler doğrultusunda hukuka aykırılığı tespit edilen Yönetmelik hükmü esas alınmak suretiyle tesis edilen bireysel işlemde de hukuka uyarlık görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1.Dava konusu Yönetmeliğin 64. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayan öğrenciler...okul birincisi olamaz." ibaresinin **İPTALİNE**

2.Samsun Valiliği Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü'nün 26/06/2015 tarih ve 551 sayılı işleminin **İPTALİNE**

3. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 282,20TL yargılama giderinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine

4. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen otuz (30) gün içerisinde Danıştay Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere,

21/06/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Yücel
BULMUŞ

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Ömer
CIVRI

Üye
Ali
ÖZGÜR

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı : 42,60 TL

Karar Harcı : 57,60 TL

YD Harcı : 45,60 TL

Posta Gideri : 136,40 TL

TOPLAM : 282,20TL

T.C.
DANIŞTAY
8. Daire Başkanlığı

Doşya No : 2015/10326
Normal

Örnek No:25

TAAHHÜTLÜ

No:

Adı Soyadı : DAVALI MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Atatürk Bulv. No:98 Bakanlıklar Çankaya/ Ankara

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI Muhat: Milli Eğitim Bakanlığı/0500-
10 Eylül 2019
Sayı :

MUHÜR ve İmza

BU ZARFTA İlk Derece (Karar) - 03/09/2019 VARDIR.

Buradan katlayınız

"STANDART ABONE TCKIMLIKNO" yazıp 4060'a gönderip abone olabilirsiniz. Abonelikler hakkında detaylı bilgi için
<http://www.sms.uvap.gov.tr> sitesini ziyaret ediniz.